Fundatia Szekler Monitor-Monitorul Secuiesc - Székely Figyelő Alapítvány
Gheorgheni - Gyergyószentmiklós
www.szekler-monitor.sic.hu - szekler.monitor@sic.hu - www.facebook.com/szeklermonitor/

Către
Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători - "C.F.R. - Călători"

În atenția domnului Director General!

Fundația noastră activează din anul 2018 inclusiv în domeniul apărării drepturilor minorității maghiare din România, fapt cunoscut de public datorită comunicatelor de presă prin care am informat de multe ori opinia publică despre acetivitatea noastră. Aşa se explică faptul, că recent am fost contactați de un cetățean cu domiciliul în municipiul Gheorgheni, care ne-a relatat faptul, că casiera de la gara din localitate nu cunoaşte limba maghiară, mai mult, s-a comportat nepoliticos, susținând că nici nu are o astfel de obligație, respectiv că este obligația cetățenilor ca în public să vorbească numai în limba română, asta fiind singura limbă oficială din țară. Ne adresăm Dvs. în urma acelei sesizări, ținând cont de următoarele:

Conform prevederilor art. 49 din OUG 12/1998 (modificată), societatea pe care o conduceți s-a organizat prin hotărâre a Guvernului şi funcționează sub autoritatea Ministerului Transporturilor, asigurând un serviciu public, astfel în cazul ei sunt valabile prevederile art. 10 punctul 3. din Carta Europeană a Limbilore Regionale sau Minoritare (ratificată de România prin Legea 282/2007), care se referă la "*serviciile publice asigurate de către autoritățile administrative ori de către alte persoane care acționează în cadrul competenței acestora*".
În Legea 282/2007, la art. 5, lit. e) - unde se regăsesc obligațiile asumate de România în privința limbii maghiare - este specificat tot paragraful 3 din art. 10 din cartă, adică:
"*3. În ceea ce privește serviciile publice asigurate de către autoritățile administrative ori de către alte persoane care acționează în cadrul competenței acestora, părțile contractante se angajează, în zonele în care limbile regionale sau minoritare sunt folosite, în funcție de situația fiecărei limbi şi în măsura în care acest lucru este posibil:*
a) să vegheze ca limbile regionale sau minoritare să fie folosite în cadrul serviciilor publice; sau
b) să permită vorbitorilor de limbi regionale sau minoritare să formuleze cereri şi să primească răspunsuri în aceste limbi; sau
c) să permită vorbitorilor de limbi regionale sau minoritare să formuleze cereri în aceste limbi."
Oraşul Gheorgheni fiind o localitate unde peste 20% din locuitori au limba maternă maghiară, conform art. 7 din Legea 282/2007 societatea Dvs. are obligația de a folosi această limbă în raport cu clienții, atât scris cât şi vorbit, în virtutea lit. a) de mai sus. Şi pentru a evita orice discuție legat de acea obligație arătăm, că în această regiune a țării

există cetățeni în număr însemnat care cunosc această limbă, deci în mod evident este îndeplinită condiția "*în măsura în care acest lucru este posibil*".

Şi ca situația să fie şi mai clară, Carta fiind un tratat internațional ratificat de parlamentul țării, în acest caz sunt relevante şi prevederile art. 11 din Constituție, unde este prevăzut că "*Statul român se obliga să îndeplinească <u>întocmai</u> şi <u>cu bună-credință</u> obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte*.".

Din toate acestea rezultă fără echivoc, că personalul societății dvs. care lucrează în gara oraşului Gheorgheni şi care intră în contact cu clienții trebuie să folosească şi limba maghiară atunci când comunică cu aceştia. În mod similar, toate anunțurile de interes public afişate în gara din oraş trebuie să fie publicate şi în limba maghiară.

Fiind de bună credință presupunem, că până acum nu vi s-a atras atenția asupra acestor aspecte, de acea aveți în Gheorgheni casier care nu cunoaşte limba maghiară (şi aici accentuăm: este vorba de cunoaşterea limbii, nu de etnia casierei) şi sunt afişate anunțurile din gară numai în limba română. Totodată suntem conştienți de faptul, că în termenul legal de 30 de zile în care o petiție trebuie soluționată această situație nu se poate remedia. Şi cum noi dorim soluționarea acestor probleme şi nu să vă punem într-o situație imposibilă, prin prezenta vă rugăm următoarele:

1. Să admiteți în scris, că prevederile din Cartă la care am făcut referire mai sus sunt valabile pentru informațiile de interes public şi angajatii Dvs. din gara Gheorgheni.

2. Să demarați de îndată luarea de măsuri pentru remedierea situației, în concret pentru afişarea şi în limba maghiară a informațiilor de interes public din gară, respectiv pentru ca angajații dvs. din gară care intră în contact cu clienții să fie cunoscători ai limbii maghiare sau să urmeze un curs de învățare a limbii maghiare.

3. Să ne comunicați timpul estimat de către Dvs. în care prevederile privind utilizarea liimbii maghiare în gara Gheorgheni vor fi respectate întocmai, aşa cum prevede Constituția.

Gheorgheni,la 10 05 2024

Árus Zsolt István
preşedinte